

Gaja Kos

Majda Koren: *Maj za vedno.*

Spremna beseda Rok Orel. Karantanija, Ljubljana, 2009. Knjižna zbirka Generacije.

Če se je v eni od prejšnjih knjig Majde Koren *Julija je zaljubljena lol* dogajalo na Netspacebooku, se tokrat na Čvekaču. Logično: avtorica je urednica in soavtorica spletnega časopisa za mlade www.zupca.net, kar pomeni, da ima splet naštudiran. Mularijo pa tudi. Sodobni mladostniki, sodobna sredstva komuniciranja. Premislek gre verjetno v tej smeri – če bo “sled” računalniškega, internetnega, hi-techa, moderne komunikacije oziroma njenih kanalov vključena med platnice, bo tudi knjiga bolj aktualna in vsi bodo zadovoljni: mulci zato, ker bodo ugotovili, da je to, kar berejo, “kul”, starši zato, ker mulci berejo. Logično?

Med prebiranjem sodobne mladinske literature je postalo jasno, da nam avtorji ob sodobnih mladostnikih radi postrežejo z njihovimi (ne samo sodobnimi) problemi. Majda Koren, ki je torej na tekočem tudi z literarnimi trendi, je med množico že obdelanih problemskih tem, nekaterih tudi po večkrat, vsekakor našla originalno. Gimnazijca Maja namreč napadajo vse hujše bolečine v trebuhu, ki se nesramno požvižgajo na predpisana zdravila in diete. Fant tik pred začetkom novega šolskega leta zato konča v bolnišnici, kjer ga čakajo mučne preiskave, igra na izločanje. Avtorica se odloči za “mehko varianto”, problemske teme se loti lahkotneje, z veliko akcije; dogajanje je torej pozunanjeno, strahovi in dileme, ki obhajajo Maja, pa so ne le nakazani, ampak dokaj hitro, ponekod sicer tudi povsem učinkovito, odpravljeni. Avtorica, kot je zanjo značilno, lovi tudi duhovito linijo, ki se ji včasih posreči, včasih pa izzveni bolj kot duhovičenje in stokrat prežvečeni štoski tipa: “*Oh, vrtec! Meni so bolj všeč zrele ženske. Take, ki me lahko kaj naučijo, hehehe.*” “*Bom vprašal sestro Jano, če te hoče kaj naučit, hehehe.*” “*Vprašaj jo, če bi me hotla inštruirat za izpit iz prve pomoči. Umetno dihanje mi še ne gre preveč dobr! A ma dobra usta?*” Nasploh se precej dialogov (bolj kot ne dolgočasno, v prazno

in stereotipno) vrti okoli osebkov ženskega spola, za kar gredo zasluge Majeveemu prijatelju Nalu, ki so mu pri srcu bik bubis in medicinske sestre in zdi se, da nič drugega. Dobro, došli smo, da mulca razganja od hormonov, ampak on še naprej goni svojo, bik bubis, medicinske sestre, bik bubis, medicinske sestre, bik bubis, medicinske sestre, in ne moremo drugače, kot da ponovimo za našim bolnikom: “No, daj že mir s temi sestrami!” Lik, ki sicer ne zna komunicirati drugače kot v štosu, je čisto dobro zamišljen, bi pa lahko svoj repertoar (še) bolj osvežil in razširil oziroma razgibal. Ob Majeve problemu, ki se izkaže za crohno novo bolezen, torej kronično bolezen prebavil, avtorica spotoma na hitro obdela še anoreksijo Majeve sošolke Kiki; problemske “momente” poleg že omenjenega mehča s pogovori o vsem in ničemer, torej s čveki v spletni klepetalnici Čvekač, ki med drugim izpadejo kot reklama za knjigo *Komadi*, za Josifa Brodskega, Uroša Zupana in še koga. Mularija, ki bere poezijo in ima okus zanjo, ni slabo. V dialogih in internetnem dopisovanju Majda Koren uporablja pogovorni jezik s prvinami najstniškega slenga, vključno z lol-i, wtf-ji in podobnimi izmisleki generacije virtualnega sveta s hitrimi prsti, ki služijo pospeševanju zapisovanja in hitrost dopisovanja približujejo hitrosti pogovora. Da le malo potegne na domačo škrebljanje tipkovnice in zen klikanje. Vse lepo in prav in brez dvoma plus točke pri mladih bralcih, če bi le bilo takšno zapisovanje dosledno; tako pa se zgodi, da v “čvekaškem” pogovoru med Majem in sošolko Anjo, nekje proti koncu knjige, avtorica na pogovornost nenadoma skoraj pozabi.

Kot smo pri mladinskih knjigah, ki se lotevajo problemskih tem, že skoraj vajeni, tudi to spremlja spremna beseda specialista s področja, ki se ga avtorica loteva. Knjigi *Maj za vedno* jo je pripisal doktor medicine, ki se namenoma ni spuščal v zagonetne medicinske detajle, ampak jo je umeril izjemno optimistično in nemara v tem celo nekoliko (smešno) pretiraval. Bržkone se strinjamo, da ne gre enačiti potrebe po storitvah zdravnikov, odvetnikov in frizerjev, prav tako je treba priznati, da vendarle obstaja razlika med bolanim in “bolanim” in podobno. A se čisto prijetno bere. Če sem se pomudila pri spremni besedi, se moram seveda nujno še pri oblikovni oziroma vizualni plati knjige, torej pri naslovnici in ilustracijah oziroma kolažih k posameznim poglavjem – dnevom (oziroma delom dnevov), ki so izjemno sodobne, izvirne in domiselne in kot takšne zelo v skladu z načinom podajanja vsebine. Sklenem lahko torej takole: pisanje Majde Koren bo mladim zavoljo aktualne oblike, zračnosti, dinamičnosti in posledične berljivosti, ravno pravi in informativni in avtoričinega poznavanja komunikacijskih in siceršnjih navad mladostnikov bržkone vsečno in blizu, z literarnega stališča pa ni v ničemer presežno.